

ONTVANGEN 06 AUG. 2020

Gemeenteraad Voerendaal

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk
113239

Voerendaal

Onderwerp
Integraal Ondernijingsbeeld

Behandeld door
Wendy Franssen

Bijlagen
Infographic IOB
Voerendaal

VERZONDEN 06 AUG. 2020

Geachte leden van de Raad,

Door het RIEC Limburg worden in alle 31 gemeenten in Limburg Integrale ondernijingsbeelden (hierna: IOB) opgeleverd. Het IOB biedt de best mogelijke 'foto' van de ondernijende criminaliteit in een gemeente, gebaseerd op het bijeenbrengen van data van gemeente, politie, Belastingdienst en het Openbaar Ministerie. De IOB's passen in de opdracht aan de RIEC's die voortvloeit uit de Toekomstagenda van het Kabinet om extra budgetten ter beschikking te stellen aan regio's/gemeenten waar men initiatieven wenst te nemen ter intensivering van de aanpak van Ondernijning.

Recent is in de Lokale Driehoek plus Belastingdienst het Integrale Ondernijingsbeeld Voerendaal gepresenteerd.

Het Integraal Ondernijingsbeeld Voerendaal is tot stand gekomen door informatie van de gemeente zelf, de Politie, de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie te bundelen. In de eerste fase zijn actief signalen rondom ondernijning door de vier bevroagde partners aangeleverd, door middel van interviews en groepsessies. In de tweede fase zijn de signalen samengevoegd en de hebben diverse partners de informatie van elkaar aangevuld. In fase drie zijn de signalen geanalyseerd en vervolgens is in de laatste fase in een gezamenlijke sessie een score toebedeeld aan de diverse signalen.

Het integrale ondernijingsbeeld is opgesteld met een tweeledig doel: de informatiepositie over en het inzicht in de lokale problematiek verbeteren om daardoor de weerbaarheid van het bestuur en overige overheidsinstanties te vergroten én het

bevoegd gezag in positie brengen tot het maken van keuzes voor de integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit binnen de gemeente Voerendaal. De overheid moet immers altijd keuzes maken bij de inzet van haar preventie- en interventiecapaciteit. Daarbij is het uitermate belangrijk dat ze kan bepalen wat de meest vitale subjecten, locaties en gelegenheden zijn voor de criminele industrie.

Thema's: drugs en witwassen.

In de gemeente Voerendaal komen signalen over twee thema's het meest naar voren, te weten de thema's drugs en witwassen.

In het IOB worden 49 subjecten en 33 rechtspersonen benoemd die betrokken zijn bij ondermijnende criminaliteit in deze gemeente en zich bezighouden met deze thema's. Informatie over deze subjecten en rechtspersonen mag enkel conform een vaststaand protocol en na besluitvorming door de Lokale Driehoek met de burgemeester gedeeld worden.

Het thema drugs omvat zowel de georganiseerde hennepteelt als ook de productie van harddrugs. Het grootst aantal subjecten en objecten die genoemd worden in het IOB raken het thema drugs. Daarbij zijn er ook linken met Outlaw Motorcycle Gangs.

Het is daarnaast niet verrassend dat het thema witwassen naar voren komt in het IOB. Het primaire doel van ondermijnende criminaliteit is immers winst maken. Deze winsten kunnen echter niet zomaar in de legale economie worden ingebracht, vanwege het risico dat deze gelden in beeld komen bij de overheid. Bij witwassen worden deze opbrengsten uit de onderwereld geïnvesteerd in de bovenwereld. Met witgewassen geld kunnen criminelen daardoor invloed krijgen op personen, ondernemingen en legale sectoren. Vastgoedfraude is een verschijningsvorm van witwassen die in de gemeente Voerendaal meer dan gemiddeld naar voren komt.

Gelegenheidsstructuren en risicolocaties.

Bij de uitvoering van criminele activiteiten en voor het investeren van verkregen winsten is de crimineel aangewezen op de mogelijkheden die de plaatselijke faciliteiten en infrastructuur bieden.

De volgende factoren maken de gemeente Voerendaal aantrekkelijk voor criminelen:

- De geografische ligging. De ligging van de gemeente Voerendaal, dicht bij de Duitse grens, wordt gezien als gelegenheidsstructuur voor criminelen.
- De goede infrastructuur. De gemeente Voerendaal beschikt over een relatief goede infrastructuur, waaronder aansluiting op de A76 richting Duitsland en de A2 en de A79 richting Maastricht.
- Het buitengebied. De gemeente Voerendaal bestaat uit een aantal kernen en een groot buitengebied met bebossing, landwegen en agrarisch terrein. In het buitengebied is het toezicht en de sociale controle minder, waardoor ondermijnende criminaliteit sneller buiten beeld blijft.

Het buitengebied is daarmee tevens een belangrijke risicolocatie.

Vast staat dat regelmatig drugsafval wordt gedumpt in het buitengebied. De loodsen en

schuren die in het buitengebied staan zijn daarnaast uitermate geschikt voor de teelt van hennep en de productie van drugs.

In de gemeente Voerendaal vallen daarnaast een aantal bedrijven in de horeca en persoonlijke verzorging op in relatie tot ondermijning. Ook zij kunnen als risico-locatie gezien worden.

Blinde Vlekken

Een belangrijk kenmerk van vrijwel alle vormen van criminaliteit, en zeker ook ondermijnende criminaliteit, is dat het zich zoveel mogelijk afspeelt in het verborgene en dat de daders buiten beeld van opsporingsinstanties trachten te blijven.

De zogeheten 'blinde vlekken' waar in het IOB nader op ingegaan wordt zijn locaties waar nog weinig zicht op is, maar waar ondermijnende criminaliteit wel zou kunnen plaatsvinden.

Het buitengebied wordt behalve als gelegenheidsstructuur en risicolocatie ook benoemd als blinde vlek. De gunstige kenmerken als afgelegenheid en onoverzichtelijkheid van het buitengebied, in combinatie met geschikte productielocaties voor hennep en synthetische drugs, maken het buitengebied bijzonder aantrekkelijk voor criminelen. Er is nog weinig zicht op hetgeen zich in het buitengebied afspeelt.

Ook de industrie- en bedrijventerreinen worden door hun beschutte ligging, grote oppervlakte, gebrek aan continu toezicht en sociale cohesie, benoemd als potentiële blinde vlek, waar alertheid van de lokale overheid geboden is.

Naast locaties die mogelijk een blinde vlek vormen, zijn er ook verschillende aspecten van ondermijnende criminaliteit die als blinde vlek kunnen worden aangemerkt. Deze aspecten komen voor in een aantal gemeenten in Limburg, maar in de gemeente Voerendaal zijn hiervan (nog) geen of weinig signalen bekend. Het is goed mogelijk dat deze thema's zich wel afspelen buiten het zicht van de autoriteiten. Een aspect dat in het Integraal ondermijningsbeeld Voerendaal benoemd wordt is bijvoorbeeld milieucriminaliteit.

Aanbevelingen

In het IOB worden meerdere aanbevelingen benoemd.

Deze aanbevelingen zijn:

- Prioriteer de aanpak van faciliterende vastgoedbezitters;
- Maak de vastgoedbranche verder inzichtelijk;
- Blijf consequent inzetten op een intensieve integrale aanpak van het woonwagencentrum;
- Zorg voor meer toezicht en controle op de agrarische bedrijven in het buitengebied;
- Zorg voor een toereikende registratie van dumpingen en drugsafval.

Uitwerking aanbevelingen IOB.

Het IOB geeft een breed inzicht in de lokale thema's van ondermijning die spelen in Voerendaal. Deze inzichten zorgen ervoor dat inhoudelijke focus kan worden aangebracht door één of meerdere thema's te prioriteren. Binnen het samenwerkingsverband Simpelveld-Voerendaal-Beekdaelen-Brunssum-Landgraaf wordt samengewerkt om te komen tot een prioritering en aanpak van de in de verschillende IOB's benoemde thema's. Criminelen houden zich immers niet aan (gemeente-) grenzen. Daarnaast heeft het in de aanpak van een dergelijk omvangrijk thema als ondermijning de voorkeur om kennis, kunde en capaciteit te bundelen. Een aanpak kan zich bijvoorbeeld richten op het aanpassen van regelgeving, of het inzetten van toezicht op bepaalde locaties of branches.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL,
de secretaris, de burgemeester,

Integraal Ondernijingsbeeld Voerendaal

Ondernijning

Criminele activiteiten waarbij legale structuren worden misbruikt en waardoor de fundamenteën van de samenleving worden aangetast.

Basis

- Objectieve en subjectieve informatie
- Systeeminformatie
- Interviews
- Professionele intuïtie van medewerkers uit vier organisaties

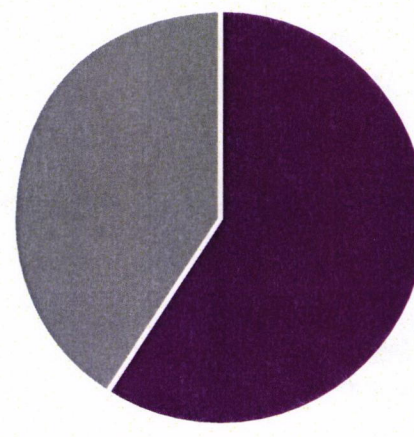
Resultaten

Geïdentificeerde ondernijners

49 personen

33 rechtspersonen

Thema's

■ drugs ■ witwassen

Risicolocaties

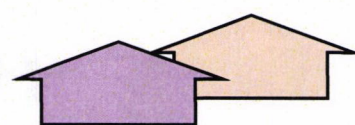
persoonlijke verzorging

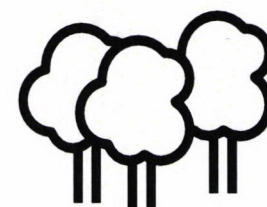
horecagelegenheden

De gemeente beschikt over een groot buitengebied waar regelmatig drugsafval wordt gedumpt en waar schuren en loodsen staan die uitermate geschikt zijn voor de verhulling van hennepplantages en synthetische drugslabs. Deze locaties vormen een risico voor ondernijning.

Ook bedrijven kunnen door criminelen worden ingezet als dekmantel om criminele geldstromen te verhullen en wit te wassen. In de gemeente Voerendaal vallen een aantal bedrijven in de horeca en de persoonlijke verzorging op.

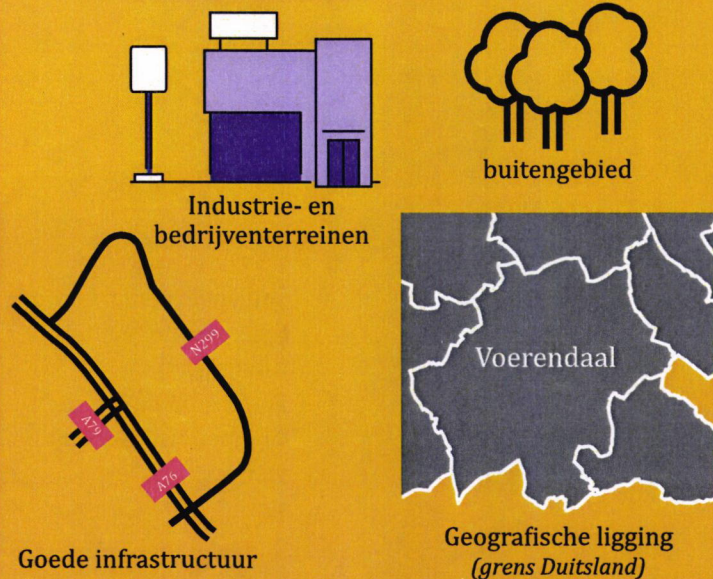
Grote schuren en loodsen

Groot buitengebied

Gelegenheden

Bij de uitvoering van criminele activiteiten en voor het investeren van de verkregen winsten is de crimineel aangewezen op de mogelijkheden die de plaatselijke faciliteiten en infrastructuur bieden. De volgende factoren maken de gemeente Voerendaal aantrekkelijk voor criminelen:

Blinde vlekken

Thema's en locaties waar nog weinig zicht op is, maar die mogelijk wel voorkomen of worden gebruikt voor ondermijning.

Thema's:

Milieucriminaliteit,
Uitbuiting van
arbeidsmigranten

Fysiek:

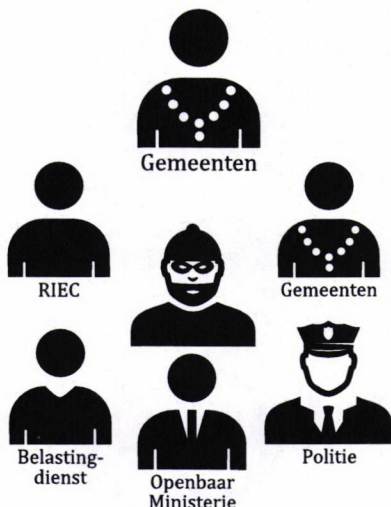
Buitengebied,
Industrie- en
Bedrijventerreinen

'Wel vermoedens, geen zicht'

Bevindingen & aanbevelingen

Top 3 - prio

1. Drugs
2. Buitengebied
3. Vastgoed (fraude)

Aanbevelingen:

GEMEENTE

- Zorg voor meer toezicht en controle op de agrarische bedrijven in het buitengebied
- Zorg voor een toereikende registratie van dumpingen en drugsafval

INTEGRAAL

- Prioriteer de aanpak van faciliterende vastgoedbezitters
- Maak de vastgoedbranche verder inzichtelijk
- Blijf consequent inzetten op een intensieve integrale aanpak van het woonwagencentrum